

večini prebivalstva tako nima opore, temveč sloni le na veleposestvu in židovstvu. Če pa imajo jedenkrat Češko in Moravsko Čehi v rokah, se tudi Šlezija jim ne bode dolgo branila, ker je tudi po večini slovanska. Nemci so s tem, da so hoteli le sami gospodovati, le sebi omajali stališče. Nemškemu gospodstvu na slovanskem severu bode kmalu odklenkalo.

Politični pregled.

Volilna agitacija na Koroškem je jako živahna v slovenskih in nemških krajih. Sklicujejo se shodi za shodom. Slovenski shod na Pokrčah je okrajni glavar Mac Nevin prepovedal zaradi neke živinske bolezni, druge slovenske shode pa skušajo Nemci s tem preprečiti, da pritiskajo na krčmarje, naj za slovenske shode ne dajo prostora. Dosedaj se namen jim ni nikjer posrečil. Nekateri krčmarji so pač odrekli prostore, pa so se dobili drugi. Samo nemški rovarji so imeli nekaj škode, ker krčmarje celo plačujejo, da odrekajo prostore. Nemški konservativci in Slovenci imajo upanje, da v marsikaterem okraju izpodrinejo liberalne oziroma narodne Nemce. Večine ne bodo dobili, ker to odločuje veleposestvo, kakor v mnogih drugih deželnih zborih.

Kaltenegger, navaden štajerski kmet, ki je pa deželni in državni poslanec, je postal nakrat nenavadno sloveča oseba. Narodni in liberalni Nemci napenjajo vse sile, da bi ga vrgli pri novih volitvah za štajerski deželni zbor, prav kakor bi šlo za to, da vržejo kacega veljavnega konservativnega vodjo. Morre, ki je nekak najuplivnejši liberalec na Gorenjem Štajerskem, je popustil svoj volilni okraj, da kandiduje proti Kalteneggerju, ker to zmatra za svojo narodno dolžnost. Kaltenegger je pa lahko ponosen, da se njegovi osebi pripisuje tako važnost, kakor da ž njim stoji ali pade kak vladni sistem. Kaj je pa Kaltenegger tako strašnega storil, da se ga tako boje. Nič drugega, kakor govoril je za dvojezično gimnazijo v Celju. Okrog tega se sedaj suče ves boj. Upamo, da se ne posreči vsem silam vreči tega vrlega kmeta.

Češka zmaga. — V Kijevu na Moravskem so Čehi zmagali pri volitvah v mestni zbor v vseh treh razredih. Dosedaj je to mesto imelo nemški zastop. Nemci so zaradi svojega poraza grozno poparjeni. Mesto ima svojo nižjo gimnazijo. Ta zavod je bil dosedaj nemšk, da si vanj zahajajo največ slovanski učenci, v bodoče bode pa zavod češki. To najhuje peče Nemce. Hudo je pa jim tudi, ker vedo, da to ni zadnje mesto, katero prej ali slej zgube. Sedaj je še najst mest, v katerih je velika večina prebivalstva slovanska, občinski zastop je pa nemšk. Vsa ta mesta skušajo izvití Čehi Nemcem iz rok. Zmage pri občinskih volitvah pa vplivajo na deželno- in državnozbornske volitve. Vse ne bode nič pomagalo. Pokazal se bode slovanski značaj Moravske, naj je Nemcem to še tako neljubo.

Rusija in Avstro-Ogerska. — Določeno je konečno, da ruski car in carinja prideta na cesarski Dunaj dne 27. avgusta. Na kolodvoru jih sprejme cesar s člani cesarske rodovine. Carska dvojica ostane na Dunaju dva dni. Na dvoru bodo razne slavnosti tem povodom. Udeležil se bode ruski car tudi vojaške parade. Ta sestanek dveh mogočnih vladarjev nima sicer sam ob sebi političnega namena, a je vendar velikega pomena za dobre prijateljske odnošaje, ki vladajo mej Rusijo in Avstro-Ogersko in ki so jasen in očiten porok za ohranitev evropskega miru. — Pozneje poseti car tudi Francijo, da utrdi prijateljske odnošaje Rusije tudi do te države. — Zagotavlja se, da carska dvojica obiše tudi Berlin.

Kreta. — O uspešnih korakih, ki bi se bili v pomirjenje krečanskih prebivalcev s te ali one strani storili, poročila ne vedo ničesar povedati. Nasprotno se čuje o čedalje

večjih nemirih ondi. Moritve so na dnevnem redu. Kristijanje beže z otoka. — Avstro-Ogerska je predlagala velevlastim blokadovanje Krete. Ta misel ni prodrla. Rusija je temu predlogu posebno nasprotovala. — Revolucijski odbor se pripravlja na to, da slovesno proglasi neodvisnost Krete. Ruski listi so že prej priporočali, da naj bi se Krečani pripoznali kot vojujoča se oblast, vsled česar bi Turčija potem rajši dovolila kake koncesije. Če se zdaj utegne res zgoditi, da revolucijski odbor dožene slovesno proglasitev neodvisnosti otoka, je pričakovati, da velevlasti tej proglasitvi ne bodo ugovarjale in to zgolj zaradi tega ne, da bi Turčija čim preje zadovoljila Krečane in naredila mir mej nezadovoljnimi prebivalci. — Čuje se, da je provizorna vstaška vlada za slučaj, da bi se velesile uprle združenju Krete z Grško, sklenila zahtevati, naj prevzame Angleška protektorat čez Kreto. — Turčija se obotavlja dati pravice Krečanom, ker se zanaša na nejednost velevlastij. Vendar se pri tem lahko zmoti. Če bi stopile Rusija, Anglija ali Grška odločno na noge, bi tudi v tem slučaju velevlasti vsled nejednosti skupno ne nastopile proti tej ali oni velevlasti. Tedaj bi se prav lahko zgodilo, da pride Turčija ob Kreto in to vsled svoje trmoglavosti.

Obrtnija.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

(Dalje.)

XI. Zbornični svetnik Karl Luckmann poroča o dopisu c. kr. dežel. predsedstva, ki naznanja, da je deželni zbor kranjski v svoji seji dne 8. februvarja t. l. sklenil nastopno resolucijo: „Visoka c. kr. vlada se naprosi, da predloži državnemu zboru zakonski načrt, po katerem se dovolijo za obrtnostna podjetja, ki se tekom 5 let na novo ustanove v mestu Ljubljani in katasterskih občinah Spodnja Šiška, Vodmat in Vič one davčne in pristojbinske olajšave, katere so se dovolile z zakonom z dne 10. avgusta 1895., drž. zak., števil. 131, za okoliš Trsta in katastersko občino Milje“. C. kr. deželno predsedstvo želi zvedeti stališče, katero zavzema zbornica nasproti zaprošenim davčnim in pristojbinskim olajšavam. Prosi torej, da se mu naznani, kateri obrtniški predmeti in v koliki množini se razpečavajo osobito v Ljubljani in v okolici in kateri se od zunaj uvažajo. Dalje, kateri predmeti se že izdelujejo v Ljubljani in glede katerih bi bilo želeti in na to delati, da bi se izdelovali v Ljubljani in njeni okolici. Prosi se tudi naznaniti, če ima in za katera obrtnostna podjetja ima Ljubljana pogoje, da bi se mogla ta razviti in katere olajšave je eventuelno dovoliti obrtnostnim podjetjem, ki bi se na novo ustanovila in na katere vrsti podjetij bi se naj raztegnile te olajšave. Slednjič se želi, da se sporoči, ali je sploh priporočati dovolitev takih olajšav in kakšen financijelen vpliv bi imele osobito na že obstoječa podjetja. Predno razmotrimo te točke, treba je poznati zakon, o katerem je bil govor v kranjskem deželnem zboru. Ta določa:

Člen I. „Vladi se daje oblast, da takim obrtnostnim podjetjem, katere se v času mej 1. dnem januarja 1896. l. in 31. dnem decembra 1900. l. na novo ustanove in v obrat spravijo v mestu tržaškem, v njegovem okolišju ali v katasterski občini Milje, dodeli v členu II. tega zakona oznamenjene ugodnosti glede na plačevanje davkov in pristojbin, ako navedene podjetbe nameravajo narejati take predmete, kateri se v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem